

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 23-0276
- Klageren:** XX
2200 København N
- Indklagede:** Movia
CVR-nummer: 29 89 65 69
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 1.000 kr. grundet manglende straks-check ind
- Parternes krav:** Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at han lige skulle sige farvel til en ven og orientere sig i bussen, inden han gik direkte til kortlæseren og checkede ind. Han viste et indchecket Rejsekort til kontrolløren, men fik alligevel en kontrolafgift
- Indklagede fastholder kontrolafgiften
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnformand, dommer Lone Bach Nielsen
Rolf Høymann Olsen
Torben Steenberg
Helle Berg Johansen
Dorte Lundqvist Bang

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 17. april 2024 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 1.000 kr.

Beløbet skal betales til Movia, der sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Den 20. juni 2023 rejste klageren med buslinje 5C fra stoppestedet Bellahøj. Bussen forlod stoppestedet kl. 19:37:44 og klageren checkede sit Rejsekort ind kl. 19:38:06. En kontrollør henvendte sig til ham og satte kontrolmærker på Rejsekortet kl. 19:38:08 og kl. 19:38:09, hvorefter kontrolløren udstedte en kontrolafgift til klageren kl. 19:39:35.

Ud over klagerens check ind var der et yderligere check ind på en anden stander.

I forbindelse med kontrolafgiftens udstedelse noterede kontrolløren, at klageren først checkede ind, da han kom hen til klageren.

Movia fastholdt kontrolafgiften efter, at klageren havde anmodet om at få den annulleret med den begrundelse, at han gik ind i bussen og afventede at få adgang til at checke ind. Efter check ind kl. 19:38 kom kontrolløren imod ham og påstod, at klageren kun checkede ind, fordi han så kontrolløren, og udstedte en kontrolafgift kl. 19:39.

Movia skrev, at der var talt 18 passagerer i bussen i forbindelse med billetkontrollen, og kun var registreret ét check ind (klagerens eget) ved den konkrete kortlæser, hvorfor Movia gik ud fra, at det havde været muligt for klageren at have foretaget check ind straks efter påstigning.

Herefter indbragte klageren sagen for ankenævnet. Movia har herunder indsendt de elektroniske logs, der viser de faktiske tidsfæstelser.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

Således som sagen foreligger oplyst med de elektroniske logs nedenfor og kontrollørens notat i forbindelse med kontrollen, lægger ankenævnet til grund, at klageren ikke checkede ind straks efter påstigning, og at dette ikke skyldtes øvrige passagerer, der først skulle benytte den pågældende stander.

I busser skal check ind ske straks efter påstigning uden unødigt ophold, jf. de Fælles landsdækkende rejseregler pkt. 2.4.3.

Klagerens check ind skete 22 sekunder efter bussens afgang, hvorfor kontrolafgiften blev pålagt med rette. Det har i den vurdering ikke betydning, at klagerens kort rent faktisk var checket ind 1 sekund, inden kontrolløren satte sit kontrolmærke på Rejsekortet. Ankenævnet finder derimod, at dette understøtter kontrollørens notat om, at klageren først checkede ind, da han fik øje på kontrolløren.

Klagerens begrundelse om, at han først skulle sige farvel til en ven, er ikke en sådan særlig omstændighed, at kontrolafgiften skal frafaldes, idet det ikke er en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at passageren bevidst har søgt at omgå rejsereglerne.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge lov om trafikkselskaber § 29 kan selskabet udstede kontrolafgift og pålægge ekspeditionsgebyr til en passager, der ikke på forlangende foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de Fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 1.000 kr. for voksne. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning.

I busser, hvor check ind sker om bord, skal check ind ske straks efter påstigning uden unødigt ophold, og inden passageren sætter sig ned.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

” Klagen drejer sig om en kontrolafgift på 1000 kroner givet efter at jeg var tjekket ind med mit rejsekort.

Jeg stiger på bussen ved Bellahøj station, med mit rejsekort i hånden, vinker til en ven, orienterer mig derefter i bussen og går så direkte til kortlæseren og tjekker ind. Jeg stiger på bussen gennem døren i midten og tjekker ind i automaten overfor døren og er derfor ikke gået forbi check-ind-kortlæseren uden først at have checket ind. Kontrolløren påstår at jeg kun tjekker ind fordi jeg så ham, hvilket ikke er rigtigt, da jeg slet ikke havde set ham. Han giver mig altså en kontrol afgift på trods af at jeg er tjekket ind på mit rejsekort. Jeg står ind i bussen samtidigt siger jeg farvel til ven. derefter orientere jeg mig i bussen, og finder mit rejsekort frem. Jeg tjekker ikke ind fordi jeg ser kontrolløren, jeg kiggede bare rundt i bussen. mener derfor ikke jeg har opholdt mig unødvendigt i bussen 20 sekunder er ikke lang tid. buskontrolløren postår han var helt oppe i hoved på mig da jeg tjekkede ind. kontrolløren ignorerede flere passagerer for at komme op til mig og derfor tjekke mit rejsekort med det samme.”

Indklagede anfører følgende:

” Movia fastholder, at kontrolafgiften er korrekt udstedt på baggrund af [Klageren]s manglende fremvisning af gyldig billet i kontrolsituationen.

[Klageren]s sag omhandler, at han ikke checkede ind i bussen straks ved påstigning. Han checkede først sit rejsekort ind, efter bussen havde forladt stoppet, og efter kontrolløren henvendte sig til ham forrest i bussen. Jf. de fælles landsdækkende rejseregler § 2.4.3 skal rejsekortet checkes ind straks efter påstigning, og før kunden finder sin plads.

2.4. Brug af rejsehjemmel

Den offentlige transport er et åbent system med udbredt selvbetjening, og det er derfor altid kundens ansvar at have gyldig rejsehjemmel ved indstigning, herunder sikre sig at kundens Rejsekort er korrekt checket ind. Kunden skal ved modtagelse af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.

Chaufføren kan ved forespørgsel vejlede om rejsehjemmel, men udfører ikke systematisk billetkontrol.

2.3. Køb af rejsehjemmel

Ved rejser med tog, bus og metro skal kunden være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

2.4.3. Brug af Rejsekort

Rejsekort skal være checket ind (Jævnfør oversigt over valideringsregler nedenfor) inden rejsens start. For alle transportmidler, hvor check ind foregår inde i transportmidlet, gælder, at kunden uden unødigt ophold skal checke ind straks efter påstigning, og inden kunden finder sin plads. Rejsekort skal også checkes ind hver gang, der stiges om til en bus, et tog eller en metro, og checkes ud ved rejsens afslutning.

2.6. Kontrol af rejsehjemmel

Kan gyldig rejsehjemmel ikke fremvises på forlangende i kontrolsituationen, er det ikke muligt at få nedskrevet eller annulleret en kontrolafgift ved efterfølgende fremvisning af rejsehjemmel, jævnfør dog afsnit 2.7.5 om rejse uden pendlerkort.

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift.

Kunder, der rejser alene på andres Rejsekort Personligt eller med en anden kundetype, end kunden er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel.

Kontrolafgiften

Kontrolløren stiger på bussen ved Hyrdevangen. Stoppet efter er Bellahøj, hvor [Klageren] stiger på. Kontrolløren observerer, at [Klageren] stiller sig forrest i bussen efter påstigning uden at checke ind. Da kontrolløren starter sin billettering og kommer hen til [Klageren], bevæger [Klageren] sig hen til standen for at checke sit rejsekort ind. Kontrollørens notat er skrevet få minutter efter udstedelsen af afgiften.

Kunden stod på ved Bellahøj, stiller sig forrest i bussen med sin kammerat, tjekker først ind da jeg kommer hen til ham		20-06-2023 19:41:46
Udstedt dato/tid	20-06-2023 19:39:35	

[Klageren] får udstedt en afgift jf. de gældende rejseregler, da han ikke har checket sit rejsekort ind straks, da han steg på bussen.

Kommentarer og afgørelse

[Klageren] stiger på ved Bellahøj, hvor bussen ankommer kl. 19:37:26. Derfra kører den kl. 19:37:44:

#	Stoppested	Stopindikator	Pl. ank.	Pl. afg.	Obs. ank.	Obs. afg.
1	Husum Torv, Sløjfen (2219)	● ●	19:14	19:14		
2	Husumvej (2275)	● ●	19:15	19:15		
3	Kobbelvænget (1966)	● ●	19:16	19:16	19:30:08	19:30:08
4	Veksøvej (2008)	● ●	19:17	19:17	19:31:27	19:31:44
5	Astrupvej (2009)	● ●	19:18	19:18	19:32:30	19:32:30
6	Brønshøj Torv (2010)	● ●	19:19	19:19	19:33:44	19:34:00
7	Hyrdevangen (2012)	● ●	19:21	19:21	19:35:19	19:35:38
8	Bellahøj (2149)	● ●	19:23	19:23	19:37:26	19:37:44
9	Hulgårds Plads (2150)	● ●	19:24	19:24	19:38:27	19:38:43
10	Glasvej (1968)	● ●	19:25	19:25	19:40:12	19:40:29

Vi kan se på [Klageren]s rejsekortoversigt, at han først checker ind kl. 19:38:06, som er 22 sekunder, efter bussen har forladt Bellahøj. Vi kan desuden se, at kontrolløren scanner [Klageren]s rejsekort kl. 19:38:08 og 19:38:09, som altså er få sekunder, efter han har checket ind. Vi finder, at dette underbygger kontrollørens notat:

"Tjekker først ind da jeg kommer hen til ham"

Aktivitet	Type	Dato / Tid
1622	Check ind	20-06-2023 19:38:06
1622	Kontrolmærke	20-06-2023 19:38:08
1622	Kontrolmærke	20-06-2023 19:38:09

Det er jf. de fælles landsdækkende rejseregler § 2.4.3 kundens eget ansvar at checke ind straks i bussen, hvis rejsekortet er ens rejsehjemmel.

2.4.3. Brug af Rejsekort

For alle transportmidler, hvor check ind foregår inde i transportmidlet, gælder, at kunden uden unødigt ophold skal checke ind straks efter påstigning, og inden kunden finder sin plads.

Såfremt kunden ikke følger ovenstående regler for check ind, betragtes kunden som værende uden gyldig billet, hvilket udløser en kontrolafgift.

Vi mener, at afgiften er korrekt udstedt, da både data og kontrollørens notat vidner om, at [Klageren] ikke checkede ind straks ved påstigning. Som bruger af rejsekort er den ens eget ansvar at få checket ind lige, når man stiger på bussen, og ikke efter billetkontrollen starter, eller efter bussen har forladt stoppestedet.

Når der bliver udstedt en kontrolafgift, har vi ingen grund til at tro, at der er tale om andet end en beklagelig fejltagelse. Omvendt har Movia ingen mulighed for at vurdere, hvorvidt den manglende rejsehjemmel

skyldes netop en fejltagelse, forsøg på bevidst snyd, forglemmelser eller andet. Derfor forholder vi os ikke til det. En kontrolafgift er betinget af, om man kan fremvise gyldig billet i kontrolsituationen.

Klagerens indsigelse den 20.06.2023:

"Jeg fik en afgift efter jeg havde tjekket ind. Jeg går ind i bussen afventer at jeg kan få adgang til at tjekke ind, og tjekker så ind med rejsekort hvor jeg bliver imødekommet af kontrolløren og han påstår jeg kun tjekkede ind fordi jeg så ham. Hvor han trækker mig ud af bussen og giver mig en kontrolafgift. Jeg tjekkede ind 19:38 og for udskrevet en kontrolafgift 19:39."

Movias behandling af klagen

Det er i særdeleshed data fra rejsekorthistorikken og kontrollørens notat der understreger, at vi vil fastholde afgiften.

[Klageren] skriver i sin egen indsigelse

"Jeg går ind i bussen afventer at jeg kan få adgang til at tjekke ind"

Vi forstår ikke, hvad denne afventning skyldes, da den forreste stander har været til fri benyttelse, fra bussen ankom til stoppestedet. Ligeledes har kontrolløren beskrevet, at han står med en kammerat, hvor han i stedet kunne have checket ind.

Vi kan se på rejsekortudstyret, at han har checket ind på standeren med koden 135E5E, som ifølge data fra standerne er den forreste stander i bussen. Dette underbygger derfor kontrollørens notat om, at han var placeret forrest i bussen uden at checke ind.

Udstyr		VAL_17255 - 135E5E										
		DC	0 (CU)	1 (CI)	2 (CU)	3 (CU)	4 (CU)	5 (CI)	6 (GCI)	7 (GCI)	8 (CU)	9 (CI)
Stop	Tid	111277	135C64	135E5E	135C0A	135B2D	135D46	135C1F	13F7B0	13F774	135C26	133F31
Nørre Farimagsgade (2157)	18:53:10	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	2
Ravnsborggade (1956)	18:54:02	0	0	0	2	1	6	0	0	0	6	0
Husumvej (2275)	19:29:25	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Veksøvej (2008)	19:31:33	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Hyrdevangen (2012)	19:35:24	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Bellahøj (2149)	19:37:30	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0

Passager tal	18
--------------	----

Vi har overvejet, om [Klageren]s "afventning" med check ind kunne have skyldtes, at mange skulle have checket ind, eller at bussen skulle have været fyldt op. Vi synes dog, at det lille antal indcheckede personer jf. billedet fra kortlæserne i bussen ovenover og det talte passagertal til 18 ikke vidner om, at antallet af passagerer skulle have forhindret [Klageren] i at checke ind straks. Tværtimod er [Klageren]s indcheckning den eneste registrerede ved stoppestedet.

Movias konklusion

Movia henvendte sig den 15.08.2023 til kunden med en meddelelse om, at vi vælger at fastholde afgiften. Det er både, på baggrund af kontrollørens notat, data fra rejsekort, og en manglende forklaring på, hvad kundens afventning i forhold til at checke ind skyldes, at kontrolafgiften er helt korrekt udstedt. [Klageren] checkede først ind 16 sekunder, efter bussen havde forladt stoppet og umiddelbart efter kontrolløren var gået i gang med billetteringen.

Movia fastholder afgiften, da [Klageren] ikke fremviste nogen gyldig billet. I tilfælde hvor der ikke på forlangende kan forevises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres at skulle betale en kontrolafgift. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningssystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet.

Baseret på sagens omstændigheder finder Movia ikke, at der i den konkrete sag har foreligget omstændigheder, der gør, at [Klageren] skal fritages for kontrolafgiften.

Movia fastholder afgiften og lægger bl.a. vægt på:

1. [Klageren] stiller sig forrest i bussen med en kammerat uden at checke ind.
2. [Klageren] checker først ind 16 sekunder, efter bussen har forladt stopstedet.
3. Det er et område med stor mulighed for omgåelse for betaling af rejsen, hvis det accepteres, at man må checke ind, efter ens rejse er begyndt og ikke før den starter. Hvis [Klageren]s check ind i denne sag bliver betragtet som gyldigt, ville man som kunde altid have mulighed for at starte sin rejse og kun checke ind, hvis der skulle være kontrol på bussen, og ellers undlade det. Derfor er det særdeles vigtigt at værne om den regel, at et check ind skal foretages, før man sætter sig ned.
4. Der er ingen forklaringer eller bud på selv fra [Klageren], hvorfor han ikke kunne/ville checke ind straks, og hvad "afventningen" skyldtes."

På ankenævnets vegne

Lone Bach Nielsen
Nævningsformand